

> Retouradres 96810 2509 JE Den Haag

Programmaraad Stelsel van Basisregistraties
T.a.v. de voorzitter mw. R. Riemersma
Per adres:
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

**Bureau Forum
Standaardisatie**

Bezoekadres:
Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
96810
2509 JE Den Haag
www.logius.nl

Contactpersoon

L. Oberendorff
Hoofd Bureau Forum
Standaardisatie
M +31(0)6-52311217
ludwig.oberendorff@logius.nl

Datum 22 augustus 2013
Betreft Verzoek uitwerking aanbevelingen stelselarchitectuur
[CONCEPT]

Kenmerk

Geachte mevrouw Riemersma,

Met veel belangstelling heb ik kennisgenomen van uw brief d.d. 25 juli 2013 betreffende "opdracht uitwerking aanbevelingen stelselarchitectuur". Het Forum Standaardisatie ziet het verzoek van de PSB als een goede gelegenheid om de onderlinge band nader aan te halen en om gezamenlijk de standaardisatie binnen de elektronisch overheid op een hoger niveau te tillen. In de bijlage geef ik een eerste reactie op de aanbevelingen van de werkgroep stelselarchitectuur.

Wat betreft het Forum, zit waarschijnlijk het grootste gevolg aan de laatste aanbeveling. Tegelijkertijd is deze momenteel nog weinig concreet, waardoor het moeilijk is in deze brief al gericht te reageren. Mede om deze reden wordt in de komende maand nadere afstemming gezocht met de werkgroep van de architectuurschets. U ontvangt in #maand# aanvullend op deze eerste reactie een definitieve reactie van Forum Standaardisatie.

In aanvulling op uw aanbevelingen merkt het Forum Standaardisatie op dat er nogal eens onduidelijkheid bestaat over de onderlinge samenhang, het gebruik en de doorontwikkeling van de stelselstandaarden (Geo-standaarden, StUF, SUWI-ML, Digikoppeling). Zo bleek uit de monitor open standaarden-beleid 2012 van Forum Standaardisatie dat het niet altijd eenvoudig is om bij stelselvoorzieningen te achterhalen welke (versies van) standaarden worden toegepast. Dit kan belemmerend werken voor de adoptie van de open standaarden en zorgt voor drempels bij het aansluiten op de voorzieningen.

Het Forum Standaardisatie verzoekt de PSB, als hoeder van het stelsel van Basisregistraties, daarom om actief te sturen op transparantie m.b.t. de onderlinge samenhang, het gebruik en de doorontwikkeling van de stelselstandaarden. Het Forum Standaardisatie is uiteraard bereid om hierbij nader te adviseren en te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

Nico Westpalm van Hoorn
Voorzitter Forum Standaardisatie

Bijlage: Eerste reactie op aanbevelingen**Datum**

22 augustus 2013

Ons kenmerk

Aanbeveling 6: De laatste aanbeveling aan het Forum is om in overleg te treden met beheerders van afsprakenstelsels van samenwerkingsverbanden, over de samenhang tussen de verschillende afsprakenstelsels.

N.B.: door het Bureau Forum Standaardisatie is aangegeven dat deze aanbeveling verdere uitwerking behoeft en dat er discussie is binnen het Forum Standaardisatie of en hoe aan deze activiteit invulling gegeven gaat worden.

Reactie 6: Zoals aangegeven is naar het idee van het Forum de laatste aanbeveling de aanbeveling met mogelijk het grootste gevolg. Om binnen het Forum een gerichte discussie te kunnen voeren is het van belang dat wordt toegelicht welke rol van het Forum verwacht wordt en hoe dit zich verhoudt tot de overige inspanningen die in het kader van de stelselarchitectuur ondernomen worden. Forum Standaardisatie is vervolgens graag bereid om samen met de werkgroep van de architectuurschets te bepalen of en hoe aan deze aanbeveling invulling kan worden gegeven.

Aanbeveling 1: Het voornemen van het Forum om een lijst met 'erkende voorzieningen' op te stellen sluit goed aan bij het idee om behalve afspraken over het gebruik van standaarden ook afspraken over het gebruik van voorzieningen vast te leggen. De aanbeveling aan het Forum is daarom om dit voornemen tot uitvoer te brengen.

Reactie 1: Het is goed om te zien dat de PSB de waarde van het opstellen van een lijst met 'erkende voorzieningen' onderschrijft. Forum Standaardisatie voert momenteel overleg met de beheerders om te bepalen welke twee voorzieningen dit najaar als eerst getoetst worden. Forum Standaardisatie roept de PSB op om voorzieningen aan te dragen bij het Forum en vraagt de PSB actief te participeren in de toetsingsprocedure om zo te helpen de brede gedragenheid, welke zo van belang is voor adoptie, invulling te geven.

Aanbeveling 2: Voor iedere standaard op de 'pas toe of leg uit' lijst (PToLU) zou van het functioneel toepassingsgebied getoetst moeten worden of dit aansluit bij wat de standaard daadwerkelijk doelmatig afdekt. Dit kan door het opgegeven functioneel toepassingsgebied bij indiening te laten toetsen tijdens de inspraakrondes. Hierbij kan eventueel onderscheid gemaakt worden tussen een verplicht toepassingsgebied (conform de PToLU-lijst) en een breder, aanbevolen toepassingsgebied.

Reactie 2: Het functioneel toepassingsgebied van een standaard waarvoor de 'pas toe of leg uit' -verplichting geldt wordt bepaald in de toetsingsprocedure. Inspraak is geborgd via de expertgroepen, consultatie en besluitvorming in het Forum en College. In een aantal gevallen is besloten dat een standaard wordt opgenomen voor een smaller toepassingsgebied dan waarvoor de standaard mogelijk inzetbaar is. Een verplichting voor een breder toepassingsgebied is dan om bepaalde redenen (bijv. kosten, impact, ervaring) niet op zijn plaats. In dergelijke gevallen adviseert het Forum veelal wel het gebruik van die standaard voor het bredere toepassingsgebied. Om tegemoet te komen aan uw aanbeveling zal Forum Standaardisatie op de 'pas toe of leg uit'-lijst meer expliciet aangeven bij welke standaarden sprake is van een smaller toepassingsgebied en hierbij ook de reden

vermelden. Van de werkgroep stelselarchitectuurschets ontvangen wij graag een overzicht van de standaarden waarbij deze verduidelijking volgens hen gewenst is.

Datum
22 augustus 2013
Ons kenmerk

Aanbeveling 3: Voor iedere standaard op de PToLU-lijst zou getoetst moeten worden of de inspraak bij de besluitvorming in overeenstemming is met het organisatorisch werkingsgebied van de standaard. Zowel de inspraak tijdens de opname op de PToLU-lijst als de inspraak bij de (door)ontwikkeling van een standaard dient in overeenstemming te zijn met het organisatorisch werkingsgebied.

Reactie 3: De inspraak van belanghebbenden is inderdaad een zeer belangrijke pijler van het open standaardisatieproces die o.a. bepalend is voor de adoptie. Tijdens de toetsingsprocedure is hiervoor dan ook uitgebreid aandacht. Zie daarvoor met name toetsingscriterium 2.3 onder "Open standaardisatieproces" in het document "Toetsingsprocedure en criteria voor lijsten met open standaarden"¹, dat luidt "Is inspraak van eenieder in voldoende mate geborgd?".

Daarnaast streeft Forum Standaardisatie ernaar om bij de toetsingsprocedure zelf ook alle belanghebbenden te betrekken door expertgroepen breed samen te stellen en een openbare consultatie van de expertadviezen te houden waarbij eenieder de mogelijkheid heeft om te reageren. Tot slot bestaan Forum en College zelf uit een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden. Desalniettemin kan het zo zijn dat bij specifieke standaarden toch onvoldoende rekening is gehouden met de inspraak van bepaalde belanghebbenden. We vernemen graag van de werkgroep stelselarchitectuurschets bij welke standaarden hiervan volgens hen sprake is, zodat we gezamenlijk kunnen bepalen of en zo ja hoe deze eventuele lacunes kunnen worden opgelost.

Aanbeveling 4: Om te voorkomen dat de PToLU-lijst van standaarden verouderd, is een regelmatige herijking, bijvoorbeeld iedere 3 jaar, aanbevolen. Hiermee krijgt het life cycle management van de lijst vorm.

Sinds dit jaar is het Forum Standaardisatie gestart met een evaluatie van de op de 'pas toe of leg uit'-lijst opgenomen standaarden. Op 12 september vindt de eerste evaluatie-expertbijeenkomst plaats. Tijdens deze staan de beveiligingsstandaarden ISO27001/27002 centraal. U bent van harte uitgenodigd om daaraan deel te nemen. Daarnaast vernemen we graag van de werkgroep stelselarchitectuurschets voor welke standaarden zijn graag evaluaties zouden willen zien.

Aanbeveling 5: Standaarden zouden beter en eenduidig geclassificeerd moeten worden zodat ze beter te vergelijken en te identificeren zijn.

De aanbeveling aan het Forum is om het in deze schets voorgestelde raamwerk te laten hanteren door de beheerders van standaarden op de PToLU-lijst. Dit kan door dit als extra criterium op te nemen voor opname in de PToLU-lijst.

De classificatie is inderdaad een belangrijk middel om het inzicht in de standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst te vergroten. Momenteel hanteert Forum Standaardisatie een classificatie die grotendeels overeen komt met de

¹ Zie: <https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2013/0903/toetsingsprocedure-en-criteria.pdf>

classificatie die wordt voorgesteld in de architectuurschets. Zie daarvoor de 'pas toe of leg uit'-lijst en zie Forum-notitie FS 35-12-5a d.d. 1 december 2011 .² Forum Standaardisatie is graag bereid om met de werkgroep stelselarchitectuurschets te bekijken of de gehanteerde classificaties in overeenstemming met elkaar kunnen worden gebracht.

Datum

22 augustus 2013

Ons kenmerk

---

² Zie: <https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2011/1212/FS-20111212.05A-indeling-van-standaarden.pdf>